

Sevgili Başkan, TÜRKONFED'in Saygıdeğer Üyeleri, Değerli Katılımcılar,

TÜRKONFED'in 23. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'nde sizlerle birlikte olmaktan büyük mutluluk duyuyorum. Çeyrek asra varan bu birlikteliğimizde, bizleri her sene, ülkemizin kalkınma ve büyüme vizyonuna katkı sağlamak için bir araya getiren bu zirveleri çok kıymetli buluyorum. Her alanda hızlı bir dönüşümün yaşandığı ve dünyadaki tüm dinamiklerin değiştiği günümüzde bu seneki zirvenin "dönüşüm zamanı" temasını da çok önemli buluyorum. Konumuza geçmeden, 4 gün önce tüm ulusça kutladığımız 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı vesilesiyle, bu anlamlı günü çocuklarımıza armağan eden Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü ve kurucu kuşakları bir kez daha minnetle anıyorum.

Değerli Katılımcılar,

İçinden geçtiğimiz global sürecin, ekonomide yepyeni dönüşümlere gebe olduğunu görüyoruz. Dünyada ana tema değişiyor; dijital dönüşüm, yeşil sanayi devrimi ve farklılaşan bir ekonomik sisteme doğru yol alıyor. Türkiye'nin bu zaman zarfında, içeride yaşanan iktisadi sorunlardan dolayı, ana global temadan kopmaması gerektiğine inanıyorum. İçeride halen tartışmakta olduğumuz enflasyon-faiz-döviz sarmalından bir an evvel çıkıp, global gidişatı doğru okuyup yakalamamız gerekmektedir. Aksi takdirde küresel ekonomideki yerimizi korumamız mümkün olmayacaktır.

Ekonomide bir taraftan pandemi kaynaklı baskı sürerken, diğer taraftan çeşitli ekonomik yapılarda arka arkaya yaşadığımız değişiklikler öngörü yapılabilmesini imkânsız kılmaktadır. İşsizlik rakamlarında artışın hızla devam ettiği ve geniş tanımlı işsizliğin %28'e kadar yükseldiği zor bir süreçten geçiyoruz. Geçtiğimiz hafta kısa çalışma ödeneğinin yeniden uzatılmasına dair çıkan kararı son derece olumlu karşılıyoruz. İstihdama yönelik desteklerin devam etmesi gerektiğine de inanıyoruz. İşsizlik ve hayat pahalılığı, sadece bugünümüzü değil, geleceğimizi de tehdit eder durumdadır. Bu alanlarda çok ciddi adımlara ve ilerlemeye ihtiyacımız var.

Masada çözmemiz gereken bir enflasyon problemimiz var. Bu temel sorunu çözmek için para politikasının öngörülebilir olması, disiplinli ve şeffaf bir şekilde yönetilmesi ve Merkez Bankamızın enflasyon hedeflemesi konusunda her türlü aracı bağımsız bir şekilde kullanmasını bekliyoruz. Enflasyon ile mücadelede başarılı olmaz isek diğer makroekonomik sorunlarımızı da çözemeyiz. Bunu açık bir şekilde kabul edip bu yönde hareket etmek şart. Aksi durumda, orta-uzun dönemde büyümenin finansmanı için gerekli olan dış kaynak ihtiyacına ulaşmak mümkün olmayacak ve istihdam ve işsizlik sorunları daha da derinleşecektir.

Ülkemizin her yıl 200 milyar dolara yakın, oldukça yüklü döviz ihtiyacı mevcut. Ekonomimize olan döviz akışını risk primini düşürerek kolaylaştırmamız gerekiyor. Bunun için de para politikasında sürdürülebilir politikalara ihtiyacımız var. Tek seferlik, sürdürülebilir olmayan rezerv harcaması gibi politikaların hiçbir yapısal sorunumuzu çözemediğini, aksine ülke ekonomisini dış şoklara daha da açık hale getirdiğini görmekteyiz. Önemli olan ülke risk primini düşürmektir. İktisadi politikalarda zaman zaman hatalar olabilir, istenmeyen sonuçlar görüldüğünde dönüşüme açık olunmalıdır. Bunun için öncelikle, iktisat politikalarından sorumlu her kurumun politika yapma gücünü geri kazandırmamız gerekiyor.

Geçtiğimiz yakın dönemde, sıkı para politikası ile kısa vadeli faizleri artırırken, risk primini nasıl düşürdüğümüzü ve aslında yatırım ortamının ihtiyacı olan orta ve uzun vadeli faizleri nasıl başarılı bir şekilde düşürebildiğimizi de gördük. Bunu yapabilirsek ekonomimizi tekrar yatırım, istihdam, üretim ve ihracat temelleri üstünde yükseltebiliriz.

Değerli Katılımcılar,

Pandemi bir yandan tedarik zincirlerinin yapısını bozarken, AB merkezli tedarik zincirleri bağlamında da yeni fırsatlar doğuruyor. AB ve Türkiye'nin rekabet gücünü karşılıklı koruması ve güçlendirmesi için birlikte çalışmamız ve entegrasyonu tam üyelik yolunda ilerletmemiz gerekiyor. Türkiye, AB'ye entegre olmuş sanayisi ve insan gücü ile pandemi sonrası dünyada AB ile çok daha güçlü bir şekilde yer alabilir. İş dünyası olarak, kısa vadeli politik gündemin, rekabet gücümüzü orta ve uzun vadede olumsuz etkilemesine izin vermemeli, stratejik bakış açımızı korumalıyız.

Geçtiğimiz haftalarda gerçekleştirilen AB zirvesinin ardından yayınlanan bildiriye, her şeye rağmen "pozitif gündem" den bahsediliyor olmasını olumlu buluyoruz. Gümrük Birliği'nin güncellenmesi için çaba gösterilmesi, terörizm tanımındaki anlaşmazlıkların giderilmesi, vize muafiyetinin sınırlı değil genel bir kararla hayata geçirilmesi gibi adımların, vakit kaybetmeksizin atılması çok önemli.

2015'ten bu yana değişen öncelikler ve küresel bağlam göz önünde bulundurularak, Gümrük Birliği'nden beklentilerimizin karşılıklı netleştirilmesi gerekiyor. Gümrük Birliği güncellemesi hizmetler, tarım ürünleri, kamu ihaleleri, yatırım ortamı ve anlaşmazlıkların çözümü mekanizması gibi unsurları içermeli. Türkiye'nin ticaret politikası alanında karar alma mekanizmalarına dahil olması için çözüm üretmeli. Uzun süredir savunduğumuz bu hususların önemi, yeni dönemde giderek artıyor.

AB ile olumlu siyasi gündem zemininde ilerlerken, ulusal düzeyde demokratik ve ekonomik reformlara ivme kazandırılması, pandeminin ekonomik etkilerinin aşılması ve çetin küresel rekabet şartlarında atılım sağlamamız için en etkili formüldür.

Değerli Katılımcılar,

Yeni nesil üretim pratikleri hızla değişiyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı perspektifinde yaşanan gelişmeler imalat sanayisinden lojistiğe ve tarıma, ekonominin tüm çarklarını ve aktörlerini ve rekabet kurallarını değiştiriyor.

İklim değişikliği ile mücadele, pandeminin zorlu şartlarına rağmen gündemin üst sıralarına yerleşti. Kasım ayında yapılacak COP 26 toplantısı küresel ölçekte iklim değişikliği ile mücadele kararlılığının geldiği seviyeyi ve gücü ortaya koyacak. Bu sürece giderken ABD'nin Paris Anlaşmasına geri döndüğünü ve bu konuda hükümetler düzeyinde diyalogları artırarak öncü rol oynamaya başladığını görüyoruz.

İklim liderler zirvesi, finans kurumlarının, enerji şirketlerinin, sigorta kuruluşlarının planlamalarını iklim değişikliği merceğinden yapmaları, iş dünyasının yakından değerlendirmesi gereken önemli adımlar. AB'nin Yeşil Mutabakat kapsamında açıkladığı 2050 yılında iklim nötr olma hedefi ve Döngüsel Ekonomi Eylem Planı özellikle AB ekonomisinin hacmi ve ticaret ortakları da düşünüldüğünde, iş dünyası olarak mutlak bir şekilde içselleştirmemiz gereken unsurlar içeriyor.

Şirketler olarak daha sürdürülebilir, daha çevre ve iklim dostu üretim kalıplarını süreçlerimize katmak durumundayız. Kaynak ve enerji verimliliği potansiyelimizi yenilikçi arayışlarla maksimum seviyeye çıkarmalıyız. Yeşil dönüşüm, başta enerji sektöründe olmak üzere enerjiyi kullanan tüm sektörlerde iş yapma modellerinin, yatırım planlamalarının dönüşümü halinde mümkün olacak. Yüksek potansiyele sahip olduğumuz yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında, doğru kurgulanmış teşvik ve destek mekanizmalarının enerjinin dönüşümünde kaldıraç etkisi yapacağını söyleyebiliriz. Gururla söyleyebiliriz ki; şirketlerimizin bu alanda aldıkları insiyatifler ve sağladıkları ilerleme son derece kaydedeğer durumdadır. Bu insiyatifleri sürdürmeli ve ülkemizi bu konuda öncü ülkeler arasına sokmalıyız.

Covid-19 salgını hepimiz için küresel tedarik zincirleri ile ilgili kritik bir tecrübe oldu. Bu dönemde pazara erişim hızının, kaynakları etkili bir şekilde kullanabilmek için veri optimizasyonunun ve kalitenin yanı sıra sürdürülebilirliğin önemini birinci elden deneyimledik. Tüm bunlar için en önemli araç kuşkusuz dijitalleşme. Tedarik zincirinin dijitalleşmesinin sağladığı fırsatlardan azami ölçüde yararlanabilmek için şirketlerin müşteriden tedarikçiye kadarki süreçte hasat edeceği veri kritik önemde. Çünkü ancak veriye ve veriden değer çıkarmaya yatırım yapan şirketler yıkıcı durumlarda dahi güçlü konumlarını koruyabilirler. Kaliteli veri ve teknik altyapıya erişim imkanlarının genişletilmesi ise yüksek kapasiteli ve yaygın altyapının tesis edilmesi ile mümkün olabilir. Avrupa Birliği'nde "Veri Yönetişimi Yasa Tasarısı" tartışılıyor, yeni bir Avrupa veri modeli oluşturma fikri konuşuluyor. Bu süreçlere uyumu da yakından izlemeliyiz.

Bulut bilişim, yapay zeka, siber güvenlik gibi konuları da kapsayan dijital dönüşümü hayata geçirmek rekabet gücümüzü korumak açısından çok önemli. Bunun için bakmamız gereken alan çok geniş. Bu alan eğitim, geniş bant altyapısının güçlendirilmesi, bilgiye erişimin güvence altına alınması, kişisel verilerin korunması, KOBİ'lerin teknoloji kullanımının desteklenmesi gibi unsurları içeren geniş bir yelpazeyi kapsıyor.

Belki de en önemli dijital dönüşüm alanlarından birisi de fintek alanıdır ve aslında ülkemiz bu alanda önemli bir altyapıya ve birikime sahiptir. Bu sektörün kavramsal bağlamda geleceğini iyi öngörmek ve politikamızı piyasa dostu bir anlayış ve uygun regülasyonlar ile geliştirmek gerekiyor; zira bu alan finansal sektörün derinleşmesine çok önemli bir katkı sağlayacaktır.

TÜRKONFED 23. GİRİŞİM VE İŞ DÜNYASI ZİRVESİ KONUŞMASI

SİMONE KASLOWSKI, TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI

27 Nisan 2021

Değerli Katılımcılar,

Günümüzde başarının anahtarı her an değişime hazır olmak, yüksek uyum kapasitesi ve dinamik değer zincirleri. Başarılı şirketlerin artık teknolojiyi salt üretim odaklı nedenlerle değil, işbirliklerini destekleme ve dijital ekosistemlerde ortak değer yaratma amacıyla da kullandıklarını görüyoruz.

Eskiden başarı, rekabette olunan şirketlerin önünde koşmak olarak tarif edilirdi. Artık ekosistemin farklı aktörleri ile işbirliği içinde olmak avantaj yaratıyor. Kısalan ürün yaşam döngüleri, Ar-Ge yatırımı ihtiyacı, teknolojilerin hızlı değişimi ve sürdürülebilirlik unsurları, şirketleri daha dirençli ve inovatif bir iş modeli hedefiyle işbirliğine yönlendiriyor. Büyük şirketler ve tedarikçileri, start-up'lar, akademi gibi ekosistemin oyuncuları arasındaki işbirlikleri inovasyonun sürdürülebilir olmasını sağlıyor. İş dünyası olarak bu işbirliklerini geliştirmeye odaklanmamızın çok kıymetli olacağına inanıyorum.

Değerli Katılımcılar,

Dönüşümlerin en önemlisi hatta belki de en zor olanı, zihniyetlerdeki dönüşümdür. Bu olmadan hiçbir dönüşüm alanında arzu ettiğimiz seviyeyi yakalayamayız. Dönüşümün temeli insan ve hiçbir dönüşüm toplumun yarısını geride bırakarak gerçekleştirilemez. Bu noktada toplumsal cinsiyet eşitliğine değinmek isterim. TÜSİAD olarak, ülkemizde kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasını, demokratik gelişmişlik ve sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez bir unsuru olarak görüyoruz.

Salgın yaşam ve çalışma koşullarını dönüştürürken kadınlar ve erkekler için ihtiyaçların farklılaştığını görebilmeliyiz. Bu ihtiyaçlara yönelik etkin çözümler üretilebilmek, cinsiyet uçurumunu kapatabilmemiz ve belki de bu süreci eşitlik yolunda bir fırsata çevirebilmemizin en önemli koşullarından birisi.

Eğitime erişimden çalışma hayatına katılıma, çocuk bakım kurumlarının yaygınlaştırılmasından iletişim dilinde kalıp yargılarla mücadeleye, kadına yönelik şiddet ve cam tavan sorununa kadar pek çok alanda dönüşüm için daha çok çaba sarf edilmeli. Bu konuda hem TÜSİAD'ın hem de TÜRKONFED'in yoğun çalışma ve işbirliklerini son derece önemsiyoruz. Özellikle kadına karşı şiddet konusunda toplumumuzun ve bizlerin tahammül sınırı kalmamıştır.

Değerli Katılımcılar,

Pek çok dönüşüm alanında, iş dünyası olarak üzerinde düşünmemiz ve çalışmamız gereken pek çok konu var. Bugünkü zirve için TÜRKONFED'i şimdiden tebrik ediyor, zirvenin başarılı geçmesini temenni ediyorum. Tekrar fiziki olarak bir araya gelebildiğimiz sağlıklı günlere bir an önce kavuşmayı diliyorum.

Sizleri saygı ile selamlıyorum.